



**Gemeente
Rotterdam**

Voortoets Natura 2000

Bestemmingsplan Tamboerlocatie

Van:	R. Hendriks
Collegiale toetsing:	O. van Velthuisen
Datum	9 november 2022
Cluster	Stadsontwikkeling
Afdeling	Ingenieursbureau



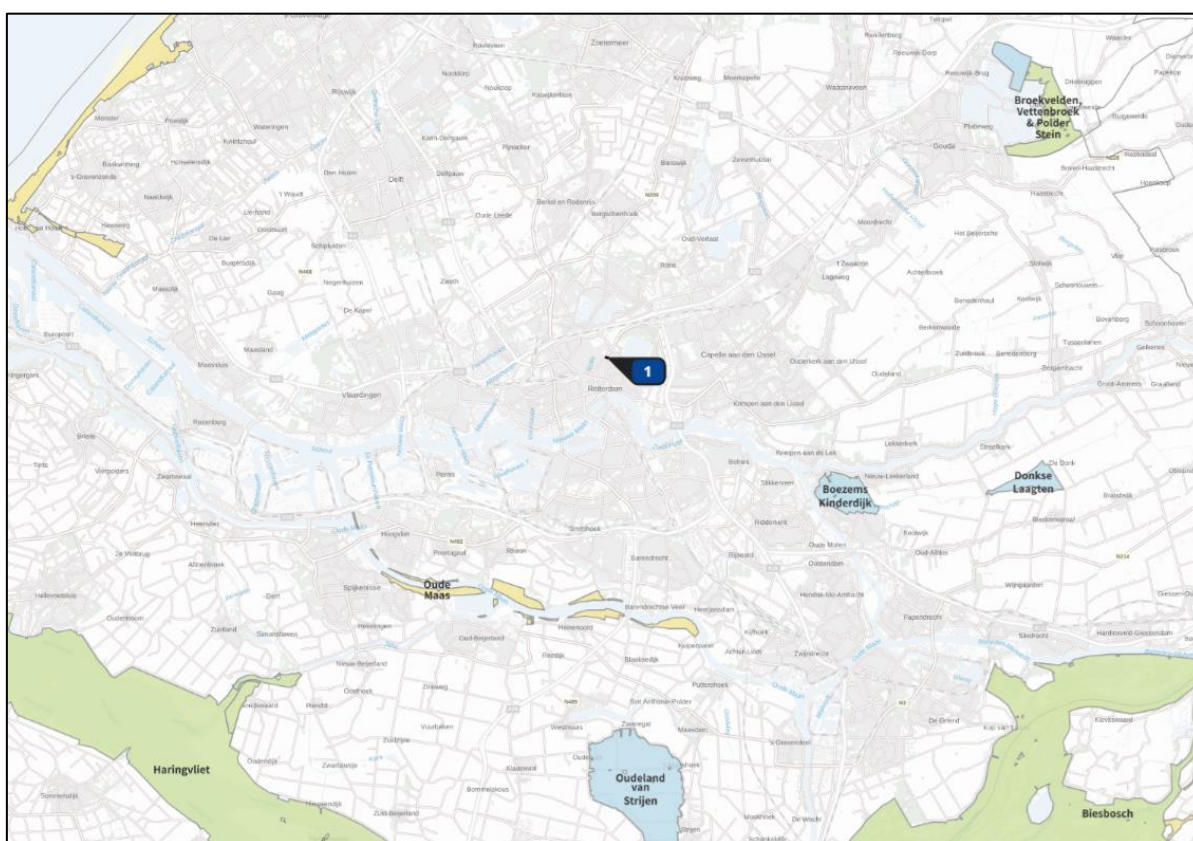
Inhoudsopgave

1	Aanleiding	3
2	Huidige situatie Natura 2000-gebieden	5
2.1	Biesbosch	5
3	Overzicht wet- en regelgeving	6
3.1	Wet natuurbescherming	6
4	Uitgangspunten en rekenmethode	8
4.1	Programma	8
4.2	Aanlegfase	8
4.2.1	Sloopwerkzaamheden	8
4.2.2	Bouwwerkzaamheden	8
4.2.3	Fasering	8
5	Resultaten stikstofberekeningen	10
5.1	Aanlegfase	10
6	Conclusie	11



1 Aanleiding

Als gevolg van ruimtelijke ontwikkelingen kunnen effecten ontstaan op Natura 2000-gebieden. In de omgeving van het plangebied zijn verschillende Natura 2000-gebieden aanwezig, te weten de 'Solleveld en Kapittelduinen', 'Biesbosch', 'Oude Maas', 'Boezems Kinderdijk', 'Donkse Laagten', 'Oudeland van Strijen', 'Haringvliet' en 'Voornes duin'. Gelet op de afstand (>4 km) tot Natura 2000-gebieden, de aard van de ontwikkeling (detailhandel en woningbouw) zijn directe effecten zoals verstoring, effecten op waterhuishouding en dergelijke op voorhand uit te sluiten. Effecten die wel op grotere afstand kunnen plaatsvinden zijn depositie effecten als gevolg van toename van stikstofemissies. Natura 2000-gebieden waar sprake is van overbelasting als gevolg van stikstofdepositie betreffen 'Solleveld en Kapittelduinen', 'Biesbosch' en 'Voornes duin'. Deze gebieden liggen op meer dan 20 km afstand (figuur 1).



Figuur 1 Ligging plangebied (blauwe marker met nr 1) ten opzichte van Natura-2000 gebieden

De aanleg en het gebruik van de ontwikkelingen binnen het bestemmingsplan Tamboerlocatie kunnen leiden tot een toename van de stikstofdepositie in stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden. Op grond van de stikstofberekeningen kunnen significant negatieve effecten op voorhand worden uitgesloten wanneer het plan niet leidt tot een depositietoename op een stikstofgevoelig habitattype/leefgebied waar de KDW (bijna) wordt overschreden. Indien hier wel sprake van is, kan mogelijk op basis van objectieve gegevens significante effecten alsnog op voorhand worden uitgesloten (voortoets). Wanneer



een significant effect niet op voorhand kan worden uitgesloten is een nadere beoordeling noodzakelijk (passende beoordeling).

In kader van dit bestemmingsplan is door KuiperCompagnons reeds een onderzoek en berekening gedaan naar stikstofdepositie in de gebruiksfase¹. In de ze rapportage is vervolgens verwezen naar de bouwvrijstelling voor de aanlegfase. Op 2 november 2022 heeft de Raad van State geoordeeld dat de bouwvrijstelling stikstof niet voldoet aan de het Europese natuurbeschermingsrecht. De Raad van State heeft geconstateerd dat de bouwvrijstelling niet gebruikt mag worden bij bouwprojecten.² Deze voortoets betreft een aanvulling op het bestaande onderzoek. Hierbij is gekeken naar de mogelijke gevolgen van stikstofemissie gedurende de aanlegfase.

¹ KuiperCompagnons (2022) Stikstofdepositie-onderzoek bestemmingsplan Tamboerlocatie

² Raad van State 2 november 2022; ECLI:NL RVS 2022:3519



2 Huidige situatie Natura 2000-gebieden

Het plangebied ligt op ruim 20 km afstand van het dichtstbijzijnde stikstofgevoelige Natura 2000-gebied Biesbosch. Andere Natura 2000-gebieden liggen op nog grotere afstand. In de aanleiding is aangegeven dat vanwege de grote afstand alle effecten met uitzondering van stikstofdepositie kunnen worden uitgesloten. In dit hoofdstuk wordt de huidige situatie van het Natura 2000-gebied Biesbosch beschreven.

2.1 Biesbosch

De Biesbosch is aangewezen als vogel- en habitatrictlijngebied en ligt op ruim 20 kilometer van het projectgebied. De Biesbosch bestaat uit een groot aantal eilanden en kreken, die grotendeels zijn begroeid met wilgenbos, in afwisseling met struwelen, ruigten, rietlanden en graslanden. Het natuurgebied is van groot belang is voor een heel scala aan habitattypen en moerassoorten, waaronder bever, ijsvogel, blauwborst, noordse woelmuis, fint en grote modderkruiper.

Voor de meeste habitattypen en soorten zijn de omstandigheden goed genoeg voor het behalen van instandhoudingsdoelstellingen. Een van de belangrijkste knelpunten voor het behalen van instandhoudingsdoelen is het gebrek aan dynamiek. Door het wegvallen van getijdewerking treedt er successie en verlanding op dat leidt tot verbossing en verruiging. De verbossing zorgt ervoor dat moerasvegetaties en rietvelden verdwijnen en daarmee geschikt leefgebied voor moeras/rietveld vogelsoorten als roerdomp, bruine kiekendief, snor en rietzanger. Een ander knelpunt is de aanwezigheid van exoten reuzenbalsemien, Japanse duizendknoop en reuzenberenklauw waardoor de kwaliteit van habitattypen (voornamelijk riet) onder druk staat. Stikstofdepositie vormt enkel een knelpunt voor de stroomdalgraslanden, glanshaverhooilanden en de vossenstaarthooilanden, hier spelen echter ook andere knelpunten een rol als te extensief beheer, gebrek aan dynamiek en onvoldoende inundatie. Er is enkel voor het habitatype glanshaverhooilanden en vossenstaarthooilanden sprake van een zeer geringe overbelasting (3-4 procent) en voor het leefgebied nat, matig voedselrijk grasland (5 procent).



3 Overzicht wet- en regelgeving

3.1 Wet natuurbescherming

Met de Wet natuurbescherming (Wnb) zijn alle bepalingen met betrekking tot de bescherming van natuurgebieden en dier- en plantensoorten samengebracht in één wet. De Wnb implementeert diverse Europeesrechtelijke regelgeving, zoals de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn, in de Nederlandse wetgeving.

Natura 2000 is de overkoepelende naam voor gebieden die worden beschermd vanuit de Vogel- en Habitatrichtlijn. Volgens deze Europese richtlijn moeten lidstaten specifieke diersoorten en hun natuurlijke leefomgeving (habitat) beschermen om de biodiversiteit te behouden. Voor Nederland gaat het om ruim 160 gebieden. Alle Natura 2000-gebieden liggen binnen het Nationaal Natuurnetwerk. In het aanwijzingsbesluit staat welke doelen Nederland nastreeft voor een bepaald gebied, bijvoorbeeld welke planten en dieren bescherming verdienen. Vervolgens komt er in nauw overleg met betrokken partijen een beheerplan, waarin onder andere staat beschreven welke maatregelen nodig zijn om de doelen te behalen.

De Wnb bevat een toetsingskader voor de gevolgen van projecten en plannen op een Natura 2000-gebied. Als een plan significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied moet een passende beoordeling worden gemaakt (artikel 2.7, eerste lid, en artikel 2.8 Wnb). Dat is het geval als een plan voorziet in ruimtelijke ontwikkelingen die ten opzichte van de referentiesituatie significante gevolgen kunnen hebben. Onder referentiesituatie wordt de feitelijke, planologisch legale situatie voorafgaand aan de vaststelling van het plan verstaan. Als een plan ten opzichte van de referentiesituatie leidt tot een toename van de stikstofdepositie op reeds overbelaste stikstofgevoelige natuurwaarden in een Natura 2000-gebied, dan dienen de gevolgen van die toename voor de vaststelling van het plan te worden onderzocht. Als daaruit volgt dat significante gevolgen niet op voorhand op grond van objectieve gegevens kunnen worden uitgesloten (voortoets), dient een passende beoordeling te worden gemaakt. Het plan kan in dat geval worden vastgesteld als uit de passende beoordeling de zekerheid is verkregen dat het plan de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied niet zal aantasten.³

³ Zie onder meer de uitspraken ABRvS 20 januari 2020, ECLI:NL:RVS:2020:212 en ABRvS 1 maart 2021, ECLI:NL:RVS:2021:415.



Figuur 2 Overzicht proces



4 Uitgangspunten en rekenmethode

4.1 Programma

Het bestemmingsplan maakt het volgende programma mogelijk, zie tabel 1.

Tabel 1 Programma BP Tamboerlocatie

Programma	Bvo (m ²) of aantallen
Woningen	84 appartementen
Supermarkt	3.870m ² BVO

4.2 Aanlegfase

De aanlegfase bestaat uit de sloop van de bestaande bebouwing en de bouw van het nieuwe complex met supermarkten en appartementen. Deze onderdelen zijn in onderstaande paragrafen verder uitgewerkt.

4.2.1 Sloopwerkzaamheden

Onderdeel van de beoogde ontwikkeling is het slopen en ontwikkelen van een deel van de bebouwing. Voor het slopen van een uit meerdere bouwlagen bestaand pand wordt qua NO_x 0,077 kg per m² uitgestoten. Dit kental voor slopen en bouwrijp maken in een stedelijke omgeving is afgeleid uit onderzoek van Peutz voor het project "Modernist" in Rotterdam (G_18255-27-NO-002 d.d. 19-12-2019). Voor dit plan geeft dit kental een worst case situatie weer van de te verwachten uitstoot. In totaal wordt er 7.700 m² BVO gesloopt. Op basis van 0,077 kg NO_x per m² betreft de totale uitstoot. Het betreft in totaal 592,9 kg NO_x.

4.2.2 Bouwwerkzaamheden

De exacte wijze van bouwen is op dit moment nog niet bekend. Om het effect toch in beeld te kunnen brengen wordt uitgegaan van het kental van 3 kg NO_x uitstoot per woning. Dit kental wordt niet alleen gehanteerd door het RIVM in haar studies, maar staat ook in de "Handreiking woningbouw en AERIUS" van de Rijksoverheid (januari 2020). Dit kental is, als worstcase, goed bruikbaar voor het bouwen in een sterk verdichte stedelijke omgeving. Om de niet-woon bestemmingen qua uitstoot in de bouwfase om te rekenen naar woningequivalenten wordt uitgegaan van 100 m² bvo per woning, dus 1 woningequivalent per 100 m² voor de supermarkten. Dit komt neer op 38,7 woningequivalenten bij supermarkten van 3.870 m². Opgeteld bij 84 woon-bestemmingen levert dit een totaal van 122,7 woningequivalenten. De uitstoot hiervan is 122,7 maal 3 kg NO_x en geeft 368,1 kg NO_x.

4.2.3 Fasering



Vanuit een worst-case benadering is uitgegaan dat de sloop en bouw binnen één rekenjaar plaats vindt. De berekende stikstofemissie bestaat derhalve uit 592,2 kg NO_x voor de sloop en 368,1 kg NO_x voor de bouw. Dit bedraagt een totale stikstofemissie van 960,3 kg NO_x.



5 Resultaten stikstofberekeningen

5.1 Aanlegfase

De sloop en bouwwerkzaamheden leiden tot een emissie van 960,3 kg NO_x. Uit de berekening van de aanlegfase blijkt geen toename van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden.

Projectberekening

Dit document geeft een overzicht van de invoer en rekenresultaten van een Projectberekening met AERIUS Calculator. De berekening is uitgevoerd binnen stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden, op rekenpunten die overlappen met habitattypen en/of leefgebieden die aangewezen zijn in het kader van de Wet natuurbescherming, gekoppeld aan een aangewezen soort, of nog onbekend maar mogelijk wel relevant, en waar tevens sprake is van een overbelaste of bijna overbelaste situatie voor stikstof.



- Overzicht
- Samenvatting situaties
- Resultaten
- Detailgegevens per emissiebron

*Meer toelichting over deze PDF kunt u vinden in een bijbehorende leeswijzer. Deze leeswijzer en overige documentatie is te raadplegen via:
www.aerius.nl/handleidingen-en-leeswijzers*



Contactgegevens

Rechtspersoon
Inrichtingslocatie

Activiteit

Omschrijving
Toelichting

Berekening

AERIUS kenmerk
Datum berekening
Rekenconfiguratie

Totale emissie

Tamboerlocatie - Beoogd

Resultaten

Tamboerlocatie - Beoogd
Gekarteerd oppervlak met toename (ha)
Gekarteerd oppervlak met afname (ha)
Grootste toename van depositie
Grootste afname van depositie

Gemeente Rotterdam

-,
- Rotterdam

BP Tamboerlocatie
Aanlegfase

RoMg8RnPd4sk
09 november 2022, 09:32
Wnb-rekengrid

Rekenjaar	Emissie NH ₃	Emissie NO _x
2022	-	960,3 kg/j

Hoogste depositie	Hexagon	Gebied
-		
-		
-		
-		
-		

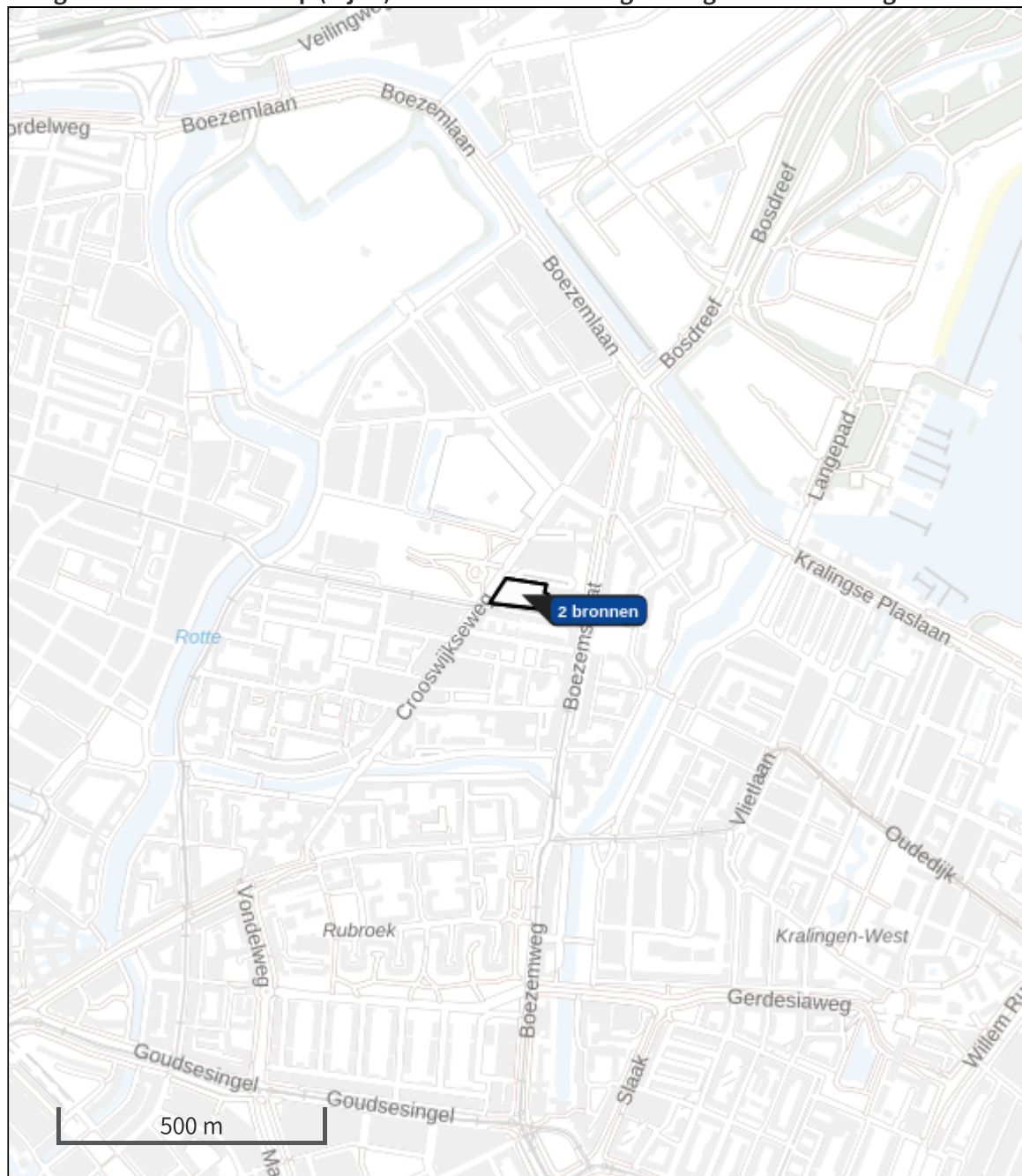


Tamboerlocatie (Beoogd), rekenjaar 2022

Emissiebronnen

	Emissie NH ₃	Emissie NO _x
1 Anders... Anders... Sloop	-	592,2 kg/j
2 Anders... Anders... Bouw	-	368,1 kg/j

Hoogste af- en toename op (bijna) overbelaste stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden.



- | | |
|---|--|
|  Habitatrictlijn |  Grootste afname van depositie |
|  Vogelrichtlijn |  Grootste toename van depositie |
|  Vogelrichtlijn, Habitatrictlijn |  Hoogste totale depositie |
|  Niet bepaald | |

De bronnen op de kaart horen bij de Beoogde situatie.

**Resultaten stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden situatie "Tamboerlocatie" (Beoogd)
incl. saldering e/o referentie**

	Berekend (ha gekarteed)	Hoogste totale depositie (mol N/ha/jr)	Met toename (ha gekarteed)	Grootste toename (mol N/ha/jr)	Met afname (ha gekarteed)	Grootste afname (mol N/ha/jr)
Totaal	-	-	-	-	-	-

Tamboerlocatie, Rekenjaar 2022

1 Anders... | Anders...

Naam	Sloop	Uittreedhoogte	<u>0,0 m</u>	NO _x	592,2 kg/j
Wijze van ventilatie	Niet geforceerd	Warmteinhoud	<u>0,000 MW</u>		
Temporele variatie	<u>Continue Emissie</u>				

2 Anders... | Anders...

Naam	Bouw	Uittreedhoogte	<u>0,0 m</u>	NO _x	368,1 kg/j
Wijze van ventilatie	Niet geforceerd	Warmteinhoud	<u>0,000 MW</u>		
Temporele variatie	<u>Continue Emissie</u>				

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden ontleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van

AERIUS versie	2021.2_20221004_3d4bf05159
Database versie	2021.2_3d4bf05159

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:
<https://www.aerius.nl/>



6 Conclusie

De aanlegfase van bestemmingsplan Tamboerlocatie leidt weliswaar tot een toename stikstofemissie tijdens sloop, aanleg- en bouwactiviteiten, maar heeft vanwege de grote afstand tot de stikstofgevoelige natuur geen depositie effect. Ofwel de bijdrage op Natura 2000-gebieden is zowel in de aanleg- als de gebruiksfase 0,00 mol/ha/jr. Er is dan ook geen kans op significante effecten op Natura 2000-gebieden. Er zijn geen belemmeringen voor het vaststellen van het bestemmingsplan vanuit de Wet natuurbescherming wat betreft effecten op Natura 2000-gebieden.